

Study of Parenting Styles of Females Working in Hospitals Affiliated to Isfahan University of Medical Sciences and Related Variables during Year 2014

Zahra Karimi ¹, Shayesteh Salehi ^{2,*}

¹ MSc, Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Islamic Azad University of Isfahan Branch (Khorasgan), Isfahan, Iran

² Associate Professor, Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Isfahan Branch (Khorasgan) Islamic Azad University, Isfahan, Iran

* **Corresponding author:** Salehi Shayeste, Associate Professor, Department of Nursing, School of Nursing and Midwifery, Isfahan Branch (Khorasgan) Islamic Azad University, Isfahan, Iran. E-mail: sh.salehi@khuisf.ac.ir

Received: 20 Dec 2016

Accepted: 20 Jan 2017

Abstract

Introduction: Parenting styles, as the most important and most fundamental factor shaping children's personality, are influenced by many factors including social, economic, and occupational experiences of parents. Considering job characteristics of females working in hospitals, this study aimed at investigating the parenting styles of females working in hospitals affiliated to Isfahan University of Medical Sciences and some relevant variables during year 2014.

Methods: This was a correlational cross-sectional study, in which 202 females working in hospitals of Isfahan and having children with an age range of 1 to 11, were selected by convenience sampling method. All participants completed the questionnaire of demographic features and also Baumrind's parenting style questionnaire. The information was analyzed based on descriptive and analytical statistic methods and also using the SPSS software Version 20.

Results: The results revealed that participants received the highest average score in authoritative parenting style (32.4 ± 4.2), and the lowest in the authoritarian style (16.78 ± 6). Among the studied variables, age and number of children were negatively correlated with permissive parenting style score, and education level was positively correlated with permissive parenting style score. Other variables, however, were not significantly correlated with the parenting styles.

Conclusions: Considering the job characteristics of females and the essential role of mothers in raising children, it is necessary to adjust working hours of females, in addition to training and promoting parenting skills and facilities.

Keywords: Parenting, Working Females, Hospital

بررسی سبکهای فرزندپروری زنان شاغل در بیمارستان و برخی متغیرهای مرتبط در بیمارستانهای منتخب وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۳

زهرا کریمی^۱، شایسته صالحی^{۲*}

^۱ کارشناس ارشد پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران

^۲ دانشیار، گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران

* نویسنده مسئول: شایسته صالحی، دانشیار، گروه پرستاری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران. ایمیل: sh.salehi@khuisf.ac.ir

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۰۲/۱۵

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۰۹/۳۰

چکیده

مقدمه: شیوه‌های فرزندپروری والدین از مهمترین و بنیادی‌ترین عوامل شکل‌گیری شخصیت کودکان می‌باشد که متأثر از عوامل مختلفی از جمله وضعیت اجتماعی، اقتصادی و تجارب شغلی والدین و غیره می‌باشد. لذا باتوجه به ویژگیهای شغلی زنان شاغل در بیمارستان، پژوهش حاضر به منظور بررسی سبکهای فرزندپروری زنان شاغل در بیمارستان و برخی متغیرهای مرتبط با آن در بیمارستانهای منتخب وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۳ انجام گردید.

روش کار: این مطالعه توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی می‌باشد که در آن تعداد ۲۰۲ نفر از زنان شاغل در بیمارستانهای منتخب شهر اصفهان در سال ۱۳۹۳ که کودک ۱۱-۱ ساله داشتند به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه سبکهای فرزندپروری بامریند را تکمیل نمودند. داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و تحلیلی مناسب از طریق نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: یافته‌های این مطالعه نشان داد که شرکت کنندگان بالاترین میانگین نمره را در سبک فرزندپروری اقتدارمنطقی کسب نمودند ($4/2 \pm 3/4$)، و پایین‌ترین میانگین مربوط به سبک استبدادی بود ($6 \pm 16/78$). از میان متغیرهای مورد بررسی، سن، سابقه کار و تعداد فرزند با نمره سبک فرزندپروری سهلگیرانه رابطه معکوس داشت همچنین بین تحصیلات و نمره سبک فرزندپروری سهلگیرانه رابطه مستقیم وجود داشت.

نتیجه‌گیری: با توجه به ویژگیهای شغلی کار در بیمارستان و همچنین نقش اساسی مادران در پرورش فرزندان ضروری است علاوه بر آموزش و ارتقاء مهارتهای فرزندپروری، تسهیلات و اقدامات لازم در زمینه تعدیل حجم و ساعات کاری زنان شاغل در بیمارستان صورت پذیرد.

واژگان کلیدی: فرزندپروری، زنان شاغل، بیمارستان

تمامی حقوق نشر برای انجمن علمی پرستاری ایران محفوظ است.

مقدمه

مدیریت زندگی را بر عهده داشته‌اند، آن‌ها جزء عوامل اولیه و بنیادین تغییر و اجتماعی نمودن کودک محسوب می‌شوند (۳). پژوهشگران نشان داده‌اند که در بین عوامل مختلف شکل‌گیری شخصیت، شیوه‌های فرزند پروری از مهمترین و بنیادی‌ترین عوامل محسوب می‌شوند (۴). بامریند (Baumrind) که مطالعات طولی برجسته‌ای را با مشاهده تعامل‌های والدین با فرزندان خود انجام داد شیوه‌های فرزند پروری را شامل رفتارهای گوناگون، متنوع، بهنجار و طبیعی می‌داند که والدین به منظور کنترل و اجتماعی کردن کودکانشان به کار می‌برند (۲). شیوه‌های فرزند پروری والدین به صورت‌های متفاوتی طبقه‌بندی شده است. به طور کلی، پژوهشگران متعددی چهار شیوه فرزند پروری اساسی مبتنی بر دو شاخص اصلی یعنی محبت والدین (پاسخدهی

خانواده اولین محیطی است که کودک در آن چشم به دنیا می‌گشاید و شخصیت کودک و رشد ذهنی، جسمی، عاطفی و اجتماعی او در آن شکل می‌گیرد (۱). هیچ بستری از نظر قدرت و گستردگی تأثیر با خانواده برابری نمی‌کند. کودکان درون خانواده زبان، مهارت‌ها و ارزشهای اجتماعی و اخلاقی فرهنگ خود را یاد می‌گیرند و افراد در تمام سنین برای دریافت اطلاعات، کمک و تعامل لذت بخش، به اعضای خانواده روی می‌آورند. ارتباطهای صمیمانه و خشنودکننده خانوادگی، سلامت جسمی و روانی را در سرتاسر دوره رشد پیش بینی می‌کند. درمقابل منزوی شدن از خانواده یا بیگانگی با آن اغلب با مشکلات رشد ارتباط دارد. (۲). والدین به مثابه عوامل تأثیر گذار بر زندگی فرزندان می‌باشند و در طول تاریخ مراقبت از کودک، آموزش، اعمال انضباط و

والدین) و کنترل والدین (درخواست کنندگی) را طرح ریزی کرده‌اند (۵). دایانا بامریند، روانشناس رشد، شیوه‌های دخالت والدین در تربیت فرزندان را به سه سبک تقسیم کرده است: مقتدرانه، مستبدانه، سهل گیرانه. مک کوبی و مارتین (Maccoby and Martin) بعدها سبک دیگری را نیز آشکار کرده‌اند به نام سبک مسامحه کار (۶). مطالعات نشان داده‌اند بین سبک‌های فرزند پروری و طیف وسیعی از پیامدهای تحصیلی از قبیل شایستگی و سازش یافتگی در مدرسه (۷)، خشونت خانگی (۸) و رفتارهای خودکشی کودکان (۹) و سلامت روانی دانش آموزان (۱۰) ارتباط وجود دارد. همچنین دیده شده که علائم و سواس فکری و عملی و افکار اضطرابی رابطه مثبت معنی داری با شیوه فرزندپروری مستبدانه و سهلگیرانه و رابطه منفی معنی داری با شیوه فرزندپروری مقتدرانه دارد (۱۱). در مطالعه کمیجانی و همکاران دیده شد که شیوه فرزندپروری مستبدانه و سهلگیرانه در والدین افراد دارای اختلال سلوک بیشتر از والدین افراد عادی به کار گرفته می‌شود (۱۲). کنش خانوادگی که از جمله آن روش‌های فرزند پروری است ممکن است تحت تأثیر شرایط محیطی خارج از وضعیت خانواده قرار گیرد. برونفنبرنر (Bronfenbrenner) این شرایط را اگزوسیستم نامیده است که شامل محل کار والدین، شبکه‌های اجتماعی و تأثیرات اجتماع است. از جمله عوامل مؤثر بر سبک‌های فرزندپروری زمینه اجتماعی می‌باشد که روابط والدین و فرزندان در آن جای می‌گیرد، بخصوص رابطه زناشویی، شبکه‌های اجتماعی و تجارب شغلی والدین (۱۳). در مطالعه کریمی و همکاران دیده شد که بین سبک‌های فرزند پروری زنان پرستار و کادر اداری شاغل در بیمارستان تفاوت وجود دارد (۱۴). خانجانی و محمودزاده نیز در پژوهش خود دریافتند که سبک فرزندپروری مادران خانه دار به طور معناداری مقتدرانه‌تر از مادران شاغل می‌باشد (۱۵). هر خانواده‌ای شیوه‌های خاصی را در تربیت فردی و اجتماعی فرزندان خویش به کار می‌گیرد، این شیوه‌ها که شیوه‌های فرزندپروری نامیده می‌شوند متأثر از عوامل مختلف فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و غیره می‌باشد (۱۰). در مطالعات تلاشهای زیادی برای شناسایی متغیرهای اثرگذار در رفتار فرزندپروری صورت گرفته است، کانگر و همکاران (Conger et al) دریافتند که شرایط سخت اقتصادی باعث پریشانی‌های هیجانی والدین می‌شود. این حالت‌های هیجانی منفی به طور مستقیم بر ظرفیت والدین برای تربیت و ارتباط با فرزندان تأثیر می‌گذارد و در نهایت به ایجاد مشکلات سازگاری همچون رفتار ضد اجتماعی، افسردگی، احساس خصومت و تنهایی منجر می‌شود (۱۶). جکسون و همکاران (Jackson et al) نیز در یک مطالعه نتیجه گرفتند که افزایش رفاه مادران باعث کاهش نشانه‌های افسردگی و بهبود شیوه‌های فرزندپروری است (۱۷). بنابراین عوامل مختلفی از جمله سطح درآمد و رفاه، رضایت شغلی، تحصیلات، سلامت روانی و ... بر شیوه تربیتی مادران شاغل تأثیر می‌گذارند (۱۷-۱۹). بر طبق برخی از مطالعات نقش نظارتی مادر شاغل (به ویژه مادرانی که ساعات طولانی در طول روز خارج از منزل هستند) بر روی ابعاد مختلفی از زندگی کودک نسبت به مادران غیر شاغل بسیار کاهش می‌یابد و به واسطه این نظارت کمتر احتمال افزایش مشکلات رفتاری و تفاوت در سبک‌های فرزند پروری بیشتر می‌شود. (۲۰). در صورتیکه مادرها از شغل خود لذت ببرند و خود را به تربیت فرزندان متعهد بدانند، فرزندان

آنها رشد مطلوبی خواهند داشت، عزت نفس بالا، روابط خانوادگی و همسالان مثبت‌تر، عقایدی که از لحاظ جنسیتی کمتر کلیشه‌ای شده‌اند، ونمرات بهتر در مدرسه خواهند داشت. اما در صورتیکه اشتغال فشار زیادی بر برنامه مادر وارد آورد یا به دلایل دیگری استرس را باشد، کودکان در معرض خطر تربیت نامناسب قرار می‌گیرند (۲). با توجه به اینکه زنان شاغل در بیمارستان‌ها به دلیل ویژگیهای خاص شغلی از جمله شیفتهای کاری در گردش و زیاد بودن ساعت کاری متحمل بار سنگینی در محیط کاری خود می‌باشند، ممکن است شیوه‌های فرزندپروری آنها نسبت به زنان شاغل دیگر نواقص و کاستی‌هایی داشته باشد، مثلاً دیده شده شغل پرستاری به خصوص پرستاری از بیماران پرخطر اضطراب زیادی را به پرستاران وارد کرده که این اضطراب می‌تواند در روابط والد فرزندی آنان تأثیر بگذارد، همچنین بین اضطراب والدین بخصوص مادران و شیوه‌های فرزند پروری کنترل کننده که خود باعث افزایش اضطراب فرزندان می‌شود رابطه مثبت وجود دارد (۲۱). لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی شیوه‌های فرزندپروری زنان شاغل در بیمارستان و برخی متغیرهای مرتبط با آن در بیمارستان‌های منتخب وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در سال ۱۳۹۳ انجام گردید.

روش کار

این مطالعه توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی می‌باشد، جامعه پژوهش را زنان شاغل در بیمارستانهای منتخب وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان که دارای کودک ۱-۱۱ ساله بودند تشکیل داد، پس از اخذ مجوز از کمیته اخلاق دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و رضایت آگاهانه از نمونه‌ها، به صورت تصادفی سه بیمارستان از فهرست بیمارستانهای وابسته به دانشگاه علوم پزشکی انتخاب شد، سپس تعداد ۲۰۲ نفر از زنان شاغل در این مراکز به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه سبک‌های فرزندپروری بامریند را تکمیل نمودند. معیارهای ورود به مطالعه شامل: شاغل بودن زنان مورد مطالعه در بخش‌های درمانی یا واحدهای اداری بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و داشتن فرزند ۱-۱۱ ساله و تمایل به شرکت در پژوهش بود. پرسشنامه دموگرافیک توسط محقق و با توجه به نظر اساتید دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان تنظیم گردید و روایی آن توسط اعضای هیئت علمی این دانشکده مورد تأیید قرار گرفت.

پرسشنامه فرزندپروری بامریند دارای ۳۰ ماده است که ۱۰ ماده آن به شیوه آزادگذاری مطلق (سهلگیرانه)، ۱۰ ماده به شیوه استبدادی (مستبدانه) و ۱۰ ماده دیگر به شیوه اقتدار منطقی (مقتدرانه) والدین مربوط می‌شود. والدین با مطالعه هر ماده نظر خود را برحسب یک مقیاس ۵ درجه‌ای مشخص می‌کنند که از ۰ تا ۴ نمره گذاری می‌شود. بوری (Bouri) در سال ۱۹۹۷ (به نقل از بیرامی و بهادری خسروشاهی) پایایی پرسشنامه مزبور را با استفاده از روش بازآزمایی در بین مادران به ترتیب برای ۸۱٪ برای شیوه سهل گیری، ۸۶٪ برای شیوه استبدادی و ۷۸٪ برای شیوه مقتدرانه و در بین پدران به ترتیب ۷۷٪ برای شیوه سهل گیری، ۸۵٪ برای شیوه استبدادی و ۸۸٪ برای شیوه قاطع گزارش نمود (۲۲). در مطالعه فراهینی و همکاران اعتبار این پرسشنامه از طریق آلفای کرونباخ ۰.۷۴ برای الگوی اقتدارمنطقی،

جدول ۱: میانگین نمره سبکهای فرزندپروری شرکت کنندگان

سبک فرزندپروری	میانگین	انحراف معیار
سهل گیرانه	۱۸/۴	۷/۵
استبدادی	۱۶/۸	۶
قاطع	۳۲/۴	۴/۲

در جدول ۲ ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد که بین نمره سبک فرزندپروری سهلگیرانه با سن، سابقه کار و تعداد فرزند رابطه معکوس وجود داشت، اما نمره سبک فرزندپروری استبدادی و قاطع با متغیرهای سن، سابقه کار و تعداد فرزند رابطه معنادار نداشتند. ضریب همبستگی اسپیرمن نیز نشان داد که بین تحصیلات و نمره سبک فرزندپروری سهلگیرانه رابطه مستقیم وجود دارد اما بین تحصیلات و نمره دو سبک دیگر رابطه معنادار وجود نداشت. بین درآمد و نمره هیچکدام از سبکهای فرزندپروری رابطه معنادار وجود ندارد. (جدول ۳). آزمون t مستقل نشان داد بین نوع شیفت پرستاران و نمره سبکهای فرزند پروری آنان از لحاظ آماری رابطه معنادار وجود نداشت (جدول ۴).

۰.۷۲ برای الگوی استبدادی و ۰.۷۶ برای الگوی سهلگیرانه به دست آمد. (۲۳). داده‌های جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS طبقه بندی و خلاصه شده و با استفاده از آزمونهای آماری شامل آزمون تی مستقل، ضریب همبستگی پیرسون، ضریب همبستگی اسپیرمن، تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها

میانگین سن شرکت کنندگان در مطالعه $33/76 \pm 5/6$ ، میانگین سابقه کار آنها $5/3 \pm 9/73$ ، میانگین تعداد فرزندان $1/57 \pm 0/67$ گزارش شد. ۸۱/۲ درصد از شرکت کنندگان تحصیلات لیسانس داشتند، پایین‌ترین سطح تحصیلات، دیپلم با فراوانی ۹/۹ درصد و بالاترین سطح تحصیلات فوق لیسانس با فراوانی ۴ درصد بود، ۵۸/۹ درصد نیز درآمد ماهیانه خانواده خود را بین یک تا دو میلیون گزارش نمودند. پرستاران ۵۰ درصد از شرکت کنندگان را شامل می‌شدند که ۸۳/۳ درصد از آنها شیفت در گردش داشتند. میانگین نمره سبکهای فرزندپروری شرکت کنندگان در جدول ۱ نشان داده شده است، همانطور که ملاحظه می‌شود بالاترین میانگین مربوط به سبک فرزندپروری قاطع می‌باشد ($32/4 \pm 4/2$).

جدول ۲: ضریب همبستگی پیرسون بین سن، سابقه کار و تعداد فرزند با سبکهای فرزندپروری

سبک فرزندپروری	سن		سابقه کار		تعداد فرزند	
	r	P value	r	P value	r	P value
سهلگیرانه	-۰/۱۶۱	۰/۰۲۲	-۰/۱۹۵	۰/۰۰۸	-۰/۱۴۳	۰/۰۴۵
استبدادی	۰/۰۴۸	۰/۵۰۱	۰/۰۶۶	۰/۳۷۳	۰/۰۲۸	۰/۶۹۶
قاطع	۰/۰۲۹	۰/۶۸۰	۰/۰۸۰	۰/۲۸۱	-۰/۰۵۴	۰/۴۵۰

جدول ۳: ضریب همبستگی اسپیرمن بین تحصیلات و درآمد ماهیانه با سبکهای فرزندپروری

سبکهای فرزندپروری	تحصیلات		درآمد ماهیانه	
	r	P value	r	P value
سهلگیرانه	۰/۱۷۱	۰/۰۱۵	-۰/۰۷۴	۰/۲۹۹
استبدادی	-۰/۰۳۳	۰/۶۴۰	-۰/۰۳۴	۰/۶۳۵
قاطع	۰/۰۳۷	۰/۶۰۳	۰/۱۰۱	۰/۱۶۰

جدول ۴: میانگین نمره سبکهای فرزند پروری به تفکیک نوع شیفت

سبک فرزند پروری	پرستاران شیفت ثابت		پرستاران شیفت در گردش		آزمون t مستقل	
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	t	P value
سهلگیرانه	۱۸/۷	۶/۱	۱۹/۵	۷/۲	۰/۴۵	۰/۶۵
مستبدانه	۱۵/۲	۵/۴	۱۶/۳	۶/۷	۰/۶	۱/۵۵
مقتدرانه	۳۲/۹	۴/۱	۳۳/۴	۴/۰۲	۰/۵۳	۰/۶

بحث

در این پژوهش مادران مورد مطالعه نمرات بالاتری را در سبک فرزندپروری قاطع گزارش نمودند که نشان می‌دهد آنها به استفاده از این سبک تمایل بیشتری دارند، این یافته با پژوهش خدابخش و جعفری همسو می‌باشد، آن‌ها در پژوهش خود دریافتند که سبک قاطع

در میان مادران شاغل از فراوانی بیشتری برخوردار است (۲۴). همچنین این یافته با مطالعه خانجانی و محمودزاده که به مقایسه سبکهای فرزندپروری در زنان شاغل و خانه دار پرداخته، همسو بوده است در مطالعه آنها نیز میانگین نمره سبک فرزندپروری مقتدرانه در مادران

می‌شود بیشتر مستعد تعارض نقشی کار و خانواده که بسیاری از زنان شاغل درگیر آن هستند، باشند و نتوانند الگوی فرزندپروری صحیحی داشته باشند.

نتیجه گیری

این پژوهش نشان داد که مادران شاغل در بیمارستان‌ها علی‌رغم وجود سختی‌های جسمی و روحی کار در محیط بیمارستان توانسته‌اند همچنان نگرش فرزندپروری صحیح و کارآمدی داشته باشند و همانطور که نتایج این مطالعه نشان داده سبک فرزندپروری قاطع را بیشتر به کار برند، که نشان از تعهد بالای آنها هم به شغل خود و هم به سبک فرزندپروری خود دارد. همچنین علی‌رغم اینکه مطالعات زیادی نشان داده‌اند که افزایش سطح تحصیلات مادران باعث بهبود شیوه‌های فرزندپروری می‌شود در این مطالعه دیده شد که با افزایش سطح تحصیلات تمایل به سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه هم بیشتر شده که ممکن است به دلیل افزایش بار کاری و مسئولیتها با افزایش سطح تحصیلات در زنان شاغل در بیمارستان باشد، با توجه به اینکه در مطالعات مختلف دیده شده که سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه با مشکلات رفتاری کودکان نظیر اختلال بیش فعالی و نقص توجه، اختلال اضطراب جدایی، وسواس فکری و عملی رابطه دارد (۲۸) لذا باید علاوه بر آموزش و ارتقاء مهارت‌های فرزندپروری در این زنان و خانواده‌هایشان تسهیلات و اقدامات لازم در زمینه تعدیل حجم و ساعات کاری زنان شاغل در بیمارستان صورت پذیرد.

سپاسگزاری

بدین وسیله محققان از زنان شاغل در بیمارستانهای فارابی، چمران و کاشانی شهر اصفهان که در انجام این پژوهش همکاری نمودند تشکر و قدردانی می‌نمایند.

تضاد منافع

هیچ گونه تضاد منافی برای نویسندگان این مقاله وجود ندارد.

شاغل به طور معناداری بیشتر از دو سبک دیگر بوده است (۱۵). ولد فوگل (Waldfoegel) به نقل از بیانچی (Bianchi)، تاکید می‌کند که زنان ناسازگاری بین کار و زندگی را به وسیله تغییراتی که در شغلشان ایجاد می‌کنند به حداقل می‌رسانند، مثلاً به شکل نیمه وقت کار می‌کنند و در واقع کنترلشان بر زندگی کودک را حفظ می‌کنند. (۲۵) یافته دیگر این پژوهش رابطه معکوس بین نمره سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه با سن و سابقه کار و تعداد فرزند است که این یافته را می‌توان این گونه تبیین کرد که با افزایش سن و سابقه کار و تعداد فرزند به دلیل افزایش تجربه مادران در زمینه تربیت فرزند گرایش مادران به سبک سهل‌گیرانه که از ویژگیهای گرمی و محبت زیاد و کنترل کم بر فرزند می‌باشد کمتر شده است. رفتار والدین با اولین فرزند خود با رفتاری که با فرزندان بعدی دارند متفاوت است، نگرش‌ها، انتظارات و مهارت‌های فرزندپروری - و نیز نگرانیهای آنان - در نتیجه تجربه‌ای که با فرزند اول به دست می‌آورند تغییر می‌کند (۱۳).

پژوهش حاضر همچنین نشان داد که وضعیت درآمد ماهیانه خانواده با هیچکدام از سبک‌های فرزندپروری رابطه معنادار ندارد، که این یافته با پژوهش‌های سایر محققان مبنی بر بهبود شیوه‌های تربیتی مستبدانه با افزایش درآمد خانواده همخوانی ندارد (۲۶، ۲۷) که احتمالاً به دلیل تأثیر دیگر مؤلفه‌های مؤثر بر فرزندپروری مثل خصوصیات شغلی می‌باشد. بین تحصیلات و نمره سبک فرزندپروری سهل‌گیرانه رابطه مستقیمی وجود داشت، اما بین تحصیلات و نمره دو سبک دیگر رابطه معنادار وجود ندارد که این یافته نیز با مطالعات دیگر محققان که نشان دادند افزایش رفاه مادران، سطح تحصیلات و رضایت شغلی و سلامت روانی باعث بهبود شیوه‌های فرزندپروری می‌شود همخوانی ندارد (۱۷). همچنین با مطالعه خدابخش و جعفری ناهمسو می‌باشد، مطالعه آنها نشان داد که اکثر والدین مقتدر و قاطع دارای تحصیلات دانشگاهی و دیپلم بوده در مقابل، والدین سهل‌گیر از تحصیلات پایین‌تری برخوردارند (۲۴). یک تبیین احتمالی برای این ناهمخوانی این است که احتمالاً مادران با تحصیلات بالاتر در محیط کار بیمارستان در موقعیتهای شغلی پر مسئولیت و پر تنش‌تری قرار دارند که باعث

References

1. Helmsersht P, Delpisheh E, Ebrahimi M. Community Health Nursing. Tehran: Chehr Publication; 2012.
2. Berk L. [Developmental Psychology]. Tehran: Arasbaran Publications; 2014.
3. Breismeister M, Schaefer E. Hand book of Parent Training, helping parents prevent and solve problem behaviors. 3rd ed. USA: John wiley and sons; 2007.
4. Bahrami E, Bagherpour Kamachali S, Fathi Ashtiani A, Ahmadi A. [Investigating the relationship between patterns of parenting children and mental health and academic success]. J Psychol Educ Sci. 2007;38(4):87-100.
5. Slicker EK, Picklesimer BK, Guzak AK, Fuller DK. The relationship of parenting style to older adolescent life-skills development in the United States. Young J. 2005;13(3):227-45. DOI: [10.1177/1103308805054211](https://doi.org/10.1177/1103308805054211)
6. Vander Zanden J. [Developmental Psychology]. 9th ed. Tehran: Savalane Publication; 2012.
7. Steinberg L, Lamborn SD, Darling N, Mounts NS, Dornbusch SM. Over-time changes in adjustment and competence among adolescents from authoritative, authoritarian, indulgent, and neglectful families. Child Dev. 1994;65(3):754-70. PMID: [8045165](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/8045165/)
8. Yaghoubi Doust M, Enayat H. [The relationship between parenting styles, domestic violence towards children in ahvaz city]. J Secur Soc Order Strat Stud. 2013;8(3):61-78.
9. Greening L, Stoppelbein L, Luebbe A. The moderating effects of parenting styles on African-American and Caucasian children's suicidal behaviors. J Youth Adolesc. 2010;39(4):357-69. DOI: [10.1007/s10964-009-9459-z](https://doi.org/10.1007/s10964-009-9459-z) PMID: [19806443](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/19806443/)
10. Hoseini Nasab A, Ahmadian F, Ravanbakhsh M. [The study of relationship between parenting styles with self-efficacy and mental health in students]. Educ Psychol Stud. 2008;9(1):21-37.
11. Khanjani Z, Ismaili B, Gholamzadeh M. [The role of parenting practices predict anxious thoughts and

- obsessive-compulsive symptoms in adolescents]. *J Yazd Univ Med Sci*. 2012;20(1):38-48.
12. Kamijani M, Maher F. [Comparison of parenting styles with adolescents and juvenile's behavioral disorder with normal cases]. *Q J Appl Psychol*. 2009;33(9):63-94.
13. Stang PE, Pham SV, Kinchen K, Raff SB, Mussen F, Gondek K. The identification of benefit in medical intervention: an overview and suggestions for process. *Am J Ther*. 2008;15(5):495-503. DOI: [10.1097/MJT.0b013e31816b88ff](https://doi.org/10.1097/MJT.0b013e31816b88ff) PMID: [18806527](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/18806527/)
14. Karimi Z, Salehi S, Keshvari M. [A Comparative analysis of Parenting Styles between Female Nurses and office staff in the Selected Hospital under the Supervision of Isfahan University of Medical Sciences]. *Iranian J Nurs Res*. 2016;10(4):155-61.
15. Khanjani Z, Mahmoudzadeh R. [Comparing parenting practices and behavioral disorders in children with employed mothers and non-employed]. *J Women Cult*. 2012;4(16):37-52.
16. Conger RD, Conger KJ, Elder GH, Jr., Lorenz FO, Simons RL, Whitbeck LB. A family process model of economic hardship and adjustment of early adolescent boys. *Child Dev*. 1992;63(3):526-41. PMID: [1600820](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/1600820/)
17. Jackson AP, Bentler PM, Franke TM. Low-wage maternal employment and parenting style. *Soc Work*. 2008;53(3):267-78. PMID: [19275122](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/19275122/)
18. Hoffman LW, Youngblade LM. Maternal employment, morale and parenting style: Social class comparisons. *J Appl Dev Psychol*. 1998;19(3):389-413. DOI: [10.1016/s0193-3973\(99\)80047-1](https://doi.org/10.1016/s0193-3973(99)80047-1)
19. Ritchie J. Child-rearing practices and attitudes of working and full-time mothers. *Women Stud Int Forum*. 1982;5(5):419-25. DOI: [10.1016/0277-5395\(82\)90004-8](https://doi.org/10.1016/0277-5395(82)90004-8)
20. Kalil A, Dunifon R. [Maternal work and welfare use and child well-being: Evidence from 6 years of data from the Women's Employment Study]. *Child Youth Serv Rev*. 2007;29(6):742-61.
21. Ismailpour K, Jamil L. [Relationship between perceived parenting styles and anxiety in parents of youth with anxiety]. *J Educ Eval*. 2014;25(7):75-85.
22. Beyrami M, Bahadori Khosroshahi J. [Relationship between parenting style and academic achievement among middle school students]. *J Educ*. 2010;3(10):7-21.
23. Farahini N, Afroogh G, Rasoolzadehtabatabaei S. [The relationship between parenting styles, shyness and creativity in the gifted]. *J Sch Psychol*. 2014;2(4):137-53.
24. Khodabakhsh R, Jafari M. [Compare the parenting styles of working women and housewives]. *J Cult Defense Women Fam*. 2009;5(15):27-42.
25. Bianchi SM. Maternal employment and time with children: dramatic change or surprising continuity? *Demography*. 2000;37(4):401-14. PMID: [11086567](https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11086567/)
26. Jackson AP, Bentler PM, Franke TM. Employment and Parenting Among Current and Former Welfare Recipients. *J Soc Serv Res*. 2007;33(2):13-25. DOI: [10.1300/J079v33n02_02](https://doi.org/10.1300/J079v33n02_02)
27. McWayne CM, Owsianik M, Green LE, Fantuzzo JW. Parenting behaviors and preschool children's social and emotional skills: A question of the consequential validity of traditional parenting constructs for low-income African Americans. *Early Childhood Res Q*. 2008;23(2):173-92. DOI: [10.1016/j.ecresq.2008.01.001](https://doi.org/10.1016/j.ecresq.2008.01.001)
28. Karzadeh S, Abdi M, Heidari H. [Studying Family Functioning and the Role of Maternal Parenting Styles in Predicting Children's Behavioral Problems in Boys Aged 5 to 10 Years in Ahvaz City]. *J Thought Behav Clin Psychol*. 2015;9(36):17-26.